

AET2

Asian and Middle Eastern Studies Tripos, Part II

Monday 05 June 2017 9 to 12.00 pm

Paper MES36

Advanced Literary Hebrew

Answer **four** questions from **Section A** or **four** questions from **Section B**. All questions carry **equal** marks.

Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** answer booklet.

STATIONERY REQUIREMENTS

20 page answer booklet

Rough Work Pad

SPECIAL REQUIREMENTS TO BE SUPPLIED FOR THIS EXAMINATION

None

You may not start to read the questions printed on the subsequent pages of this question paper until instructed to do so.

Section A – Modern Hebrew Literature

1 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

אביו של גולדמן מת באחד באפריל, ואילו גולדמן מת באחד בינואר, ודווקא בשעה שנדמה היה לא שהנה, בכוח ההינתקות וההיתכנסות, נפתח לו עידן חדש והוא מצא לעצמו ראשית תיקון באמצעות ה'בולוורקר' ואורח החיים המבוקר, ובעיקר באמצעות האסטרונמיה ותרגום ה'סומניום'. צזאר היה היחיד ששם לב לצירוף התאריכים המוזר הזה שבין מותו של גולדמן לבין מות אביו, ואף ציין זאת ימים אחדים לאחר הלוויתו של גולדמן, שעמד במטבח עם ישראל, שמזג תה לשניהם, אבל הוא ציין זאת כאנקדוטה חסרת כל משמעות, משום שבאותו זמן כבר ויתר צזאר בעצם על הכל ולא היה מוכן גם למאמץ הקטן ביותר שמעבר לצרכיו המידיים, ובתהליך הנואש של דעיכתו, כשהוא מוסיף ומתלבש לו בבגדי אופנה צבעוניים-צעקניים, מגדל שפם, מעשן את הסיגריות המשובחות ביותר, זולל וסובא ורודף אחרי כל אישה הנקרית בדרכו, בעוד עיקר מחשבותיו ושארית כוח רצונו נתונים לבנו הבכור שחלה במחלה חשוכת מרפא ושמצבו נעשה חסר תקווה, לא ראה עוד צזאר את החיים אלא כמפלה מעיקה ונטולת פשר, או כקוריוז גדול שיש להתענג עליו ככל שניתן...

Yaacov Shabtai, *Zichron dvarim* (Tel-Aviv: Hakibbutz Hameuchad, 1994), p. 7.

Q: Discuss this passage as a melancholic text in the context of the novel and the course readings.

2 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

ומשהו מן האושר והנועם הזה, אשר הזכירו לו את נועם ביקוריו במושב אצל יואל וציפורה, מילאו גם אותו כשהגיע בשעת בין הערביים למושב, שהיה שרוי בשלווה קיצית של אחרי יום עבודה, וכשיצא בבוקר הראשון עם אבינועם אל חלקת התילתן, וערם בקילשון את התילתן שאבינועם קצר ועזר לו להעמיס אותו על העגלה, ואחר כך, אחרי ארוחת הבוקר, עזר לו להעביר את צינורות ההשקאה בשטח הכותנה, ומשם הלך לנקות את הרפת ופיזר לפרות קש חדש לריפוד וחילק להן תערובת, החום והמחנק ששררו שם והריח החריף של הזבל הכבידו עליו ואניצי קש ואבק התערובת נכנסו לנעליו ומתחת לבגדיו ודבקו בו, בצוואר ובפנים, וגרדו אותו ללא נשוא, ומיד אחרי ארוחת הצהריים, גופו היה לאה מאד, חזר אל שטח הכותנה, הפעם לבדו, כדי להעביר שוב את הצינורות, אלא שעכשיו היה השטח כולו שרוי בענן כבד של לחות, שעלה מן האדמה המושקית ומשיחי הכותנה, וזבובונים טורדניים נדחקו לאוזניים ולאף ולעיניים ומילאו כקרוי עכביש את האוויר, שהיה מלוהט וכבד ורטוב, וגולדמן, מתנשם ונוטף זיעה, גרר בקושי את רגליו בבוץ הדביק וחש עייפות גדולה וקוצר רוח ונדמה היה לו שלעולם לא יהיה לזה סוף...

Yaacov Shabtai, *Zichron dvarim* (Tel-Aviv: Hakibbutz Hameuchad, 1994), p.186.

Q: Comment on this passage as a nostalgic text in the context of the novel and the course readings.

(TURN OVER)

3 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

ואמנם מיום ליום הלכה סטיפנה והתרחקה: היא התעלמה לחלוטין מיום השבעה למותו של אביו של גולדמן ומיום השלושים וטקס גילוי המצבה על קברו, שאף פעם לא טרחה לעלות אליו, כשם שכמעט לא הזכירה במילה את בעלה, והכל נעשה ללא מאמץ או כעס, אלא כמאליו, בטבעיות גמורה, כאילו מעולם לא היתה נשואה לו, ובאותה טבעיות המשיכה להתקשט בבגדי המשי והקטיפה הישנים, שהלמו אותה, ובכל פעם יותר, והתחילה לקרוא ספרים בפולנית ולדבר פולנית כמעט עם כל מי שהזדמן לבית, פולנית גבוהה, אריסטוקרטית, וכך גם התעלמה מתאונתה של מתילדה לויטן, שמכוננית פגעה בה קשה כשחצתה את הכביש ובמשך שבועות שכבה בבית החולים ובבית בלי שסטיפנה תטרח לבקר אותה אפילו פעם אחת, אבל לאמיתו של דבר איש לא עניין אותה ולאיש לא היתה קשורה עוד חוץ מאשר ליהודית מייזלר, ובמידת מה לנעמי, ובזמן האחרון לִיִּנָּק אחיה...

Yaacov Shabtai, *Zichron dvarim* (Tel-Aviv: Hakibbutz Hameuchad, 1994), pp. 160-161.

Q: Compare the behaviour of the character described in this passage to the behaviour of some other characters in the novel and discuss its function and meaning in the context of the book.

4 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

היום היה יפה להפליא, שטוף שמש וצלול, ומשהו משכר ומושך את הלב היה באוויר המכחיל ובנופים שנשקפו מהאוטובוס, הוא הסתכל בהם בנחת, רגוע מאד, כאילו כל הזמן שבעולם היה שלו, וכשהגיע לירושלים שוטט ברחובות ותוך כדי ההליכה הבחין לפתע באלה, שצעדה מן העבר השני של הרחוב, בקרב העוברים ושבים, עם סל גדול, והוא מיהר וחצה את הכביש והלך אחריה כברת דרך ולבסוף השיג אותה ונגע בקלות בכתפה, והיא נעצרה והפנתה את ראשה בבהלה, וכשראתה אותו השמיע קריאה קלה של הפתעה, ועיניה הכחולות התמלאו שמחה נבוכה, שדעכה מיד ולא נותר זכר בפניה, וישראל, שבאותו הרף עין הבחין שהיא בהריון, הרגיש איך משהו מבולבל ואפל מתגעש בתוכו ומערבל את דעתו, לאמיתו של דבר לא ידע מה לעשות, אבל הוא כבש את עצמו ושאל אותה לשלומה, ואלה אמרה "בסדר", ושאלה אותו לשלומה, וישראל אמר "טוב. את רואה".

Yaacov Shabtai, *Zichron dvarim* (Tel-Aviv: Hakibbutz Hameuchad, 1994), pp. 279-280.

Q: Discuss how this particular passage contributes to an understanding of the symbolism or meaning of the ending of the novel.

5 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

נו, אז זה לונדון, הוא אמר לעצמו, אוכלים דגים. בקצה השולחן שברנר ישב אליו, סמוך לקיר, כלומר במרחק שלושה שולחנות מברנר עצמו, שישב ליד המעבר, ישב איש זקן, כבן תשעים אולי, וקרא עיתון, תוך שהוא שותה בגמיעות קטנות תה בחלב. לצדו עמדה צלחת ובה שאריות הדג והמיונז, וברנר מצא עצמו נועץ עיניים בשאריות הללו, עד שהרגיש פתאום כי האיש הזקן מתבונן בו מעל לעיתונו. ברנר הרים את עיניו במבוכה מצלחתו של הזקן והסתכל בו לרגע. בתחילה לא היה ברור לו, כלומר לברנר, מה לא בסדר בפניו של האיש, שהיה נראה כאיש קשיש אירופי ממוצע, נעים מזג אבל מאופק, אבל ברנר הרים שוב את עיניו אל האיש שחזר לעיין בעיתונו, הפעם בגניבה, ומעין צמרמורת חשמלית חלפה בגופו, כלומר בגופו של ברנר, שכן האיש, ברנר היה מוכן להישבע, היה היטלר, כלומר אדולף היטלר, הפיהרר. מובן שוודאות מוחלטת לא היתה אפשרית כאן, האיש היה זקן מאד, לבוש בחליפה אפורה, שערו הלבן הקלוש היה מסורק לאחור, ועל עיניו היו משקפיים עבי מסגרת, אבל ברנר, שהביט בו שוב ושוב, אמר לעצמו, זה היטלר, זה היטלר, הוא לא התאבד אלא ברח ללונדון, הוא חי ושותה תה.

Dror Burstein, *Avner Brener* (Tel-Aviv: Bavel, 2003), p.187.

Q: The encounter in this passage brings together Israeli, Jewish and broader concerns. Explain their relationship in this passage and connect it to the novel as a whole.

(TURN OVER)

6 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

שלי"ח היסס לרגע, משהו הציק לו, זה היה ברור, לא שהיה מישהו שהמצוקות שלו עניינו אותו ברגע הזה בדיוק, ואמר, אז אם ככה, בתור יהודי אני מתכוון, תרשה לי להגיד לך, כן? שמה שאתה לא רואה, אמר לו שלי"ח באותו טון אגבי, וסידר את ארבעת הבורקס לריבוע, הוא שאני והחברים שלי הם החשמונאים של ימינו, אנחנו נלחמים מלחמת קודש, אנחנו שחררנו את הכותל, חטפנו אש תופת, נפצענו, זה כמו העניין עם פח השמן, רק שהפעם לא מצאנו שמן, אבל העיקרון אותו עיקרון. ליבוביץ הביט בשלי"ח והתחיל פתאום לצחוק צחוק בלתי נשלט, למרות העייפות המוחצת הוא הביט בו וצחק בלי שליטה, ושלי"ח אמר, תצחק-תצחק, אילו היה שם לא היה נגאל, כן? וליבוביץ, שנרגע מעט, אמר לו, אני מתנצל, וחשב: זו היתה חזירות, אבל אדוני, אתה באמת אינך מבין שאתה וחבריך כמוהם כמתיוונים ולא כחשמונאים, הרי הכותל הזה שכבשתם, שבועיים אחר כך פתחו לידו מגרש חניה כדי שהמוני יהודים יוכלו לבוא בשבתות ובחגים לחזות בנס, הרי זה חילול השם שאין כדוגמתו, בכל ההיסטוריה של העם היהודי לא היה דבר כזה, הצטוו ליבוביץ, הנביאים הכועסים ביותר היו נאלמים דום אל מול חיזיון כזה.

Dror Burstein, *Avner Brener* (Tel-Aviv: Bavel, 2003), pp. 120-121.

Q: What is the paradox described in this passage and how is it connected to the novel's central theme?

7 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

ברנר אמר לעצמו שוב, שמחר בצאת השבת ייסע לקונצרט בתל אביב, הוא עצמו לא הבין מדוע הדבר היה חשוב לו כל כך פתאום, מאודו לא האזין למוסיקה קלאסית ואת שמו של אלפרד בְּרֶנְדֶל לא שמע מעולם, ובכל זאת, ביום המחרת כבר ישב באוטובוס בדרך חזור, והמוסיקה של מוצרט הדהדה בו. מו החדר הסמוך נחר אביו, ברנר מחא כף בסלון, ואביו השתתק בבהלת ישנים. ברנר קם להשתין. החושך בבית היה מוחלט והוא נאלץ לשבת ולהשתין בישיבה, וכהרגלו לחש לעצמו "בר כוכבא" עם המגע המצמרר במושב האסלה הקר. הילד ההוא עשה במכנסיים. ברגעים החשובים ביותר, ברגעים המכריעים, אנחנו הופכים לנמושות עלובות, מילה אחת שלי, והארליך האידיוט הזה, שיירקב בכלא, היה מניח את הסכין. אני לא מצליח להרגיש אשם מכיוון שלא נגעתי בסכין, אף אחד לא מאשים אותי ואני מקבל את זה ולא מרגיש אשמה, למרות שברור הוא שאני הוא האשם, בדיוק כמו ארליך, ובוודאי כמו פוקס.

Dror Burstein, *Avner Brener* (Tel-Aviv: Bavel, 2003), pp. 63-64.

Q: How does this passage comment on the tension between the local and the global according to the "McWorld vs Jihad" hypothesis?

8 Translate the following **seen** text into **English** and comment as requested below [10 marks for translation, 15 marks for commentary]

הנה. יומן הקברניט: נזכרתי בדבר, אנא רשום: כדור צהוב מציף את כל החלונות. על פי כל ההיגיון, דפנות החללית היו צריכות מזמן להיסדק, להתפורר לפני הרבה ימים. אבל אנחנו עוד נוסעים, משמע יש משהו שמוליך אותנו. המנועים כבו מזמן. החלונות נופצו ואנו שואפים את הזרימה הצהובה. יש כוח רב יותר אשר מושך אותנו אל תוכו. עכשיו אנחנו נזכרים בזו אשר השארנו מאחור. אבל באור כזה כל זיכרון הופך שקוף, נצרב מיד. אבק באש. נידף. על פי כל החישובים עורנו כבר היה צריך להישרף. אבל מחשבותינו רוחשות, משמע עוד יש גולגולת המכילה אותן. הנה מסע אחד אשר ברור שיש לו סוף. או שמא לא? את זה נדע בעוד לא-זמן. נידף. המהירות אשר אנחנו מהווים עכשיו היתה צריכה לקרוע את בגדינו מעלינו, אבל זה לא קרה. אנחנו נוסעים. נורא, אנו אומרים, שממרחק קטן כל כך איננו יכולים לראות דבר זולת האש. מכאן, השמש ולהבה של נר דומות, דומות. רק חם יותר, הרבה יותר צהוב. עדיין רוח קלילה נושבת וטופחת בפנים: זה המקום שבו האור גובר על הקולות.

Dror Burstein, *Avner Brener* (Tel-Aviv: Bavel, 2003), pp. 239-240.

Q: How does this passage bring together the two parallel narratives in the novel, on earth and in space, and what might this conflation suggest regarding the novel's main concern or preoccupation?

END OF PAPER